

ACTIEPLAN BESTEDING BESTEMMINGSRESERVE DOB-GEBIEDSAKKOORD N69

Gemeente Bergeijk

Actieplan besteding bestemmingsreserve DOB– Gebiedsakkoord N69

Inleiding en aanleiding

De gemeente Bergeijk beschikt over de bestemmingsreserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied (DOB). Vanuit deze reserve worden investeringen gefinancierd die bijdragen aan de duurzame kwaliteitsverbetering van het buitengebied, zoals projecten op het gebied van natuur, landschap, waterbeheer en recreatie.

De DOB-reserve wordt gevoed door verschillende inkomstenbronnen. Dit betreft in de eerste plaats de stimuleringsbijdragen van de provincie Noord-Brabant voor de realisatie van Ruimte-voor-Ruimte (RvR) kavels. Tot en met 2024 heeft de gemeente hiervoor in totaal € 2.471.100 ontvangen. Daarnaast zijn opbrengsten uit de verkoop van EHS-gronden toegevoegd aan de reserve, in totaal € 992.573. Door deze middelen te bundelen in de DOB-reserve kan de gemeente gericht investeren in een toekomstbestendig en kwalitatief buitengebied.

De provincie Noord-Brabant stelt echter duidelijke voorwaarden aan de besteding van de RvR-stimuleringsbijdragen. Deze middelen moeten aantoonbaar worden ingezet voor projecten die passen binnen de provinciale doelstellingen voor het buitengebied. Hoewel reeds een deel van de middelen is besteed aan projecten binnen het Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP), overstijgt het huidige saldo van de bestemmingsreserve ruimschoots de reeds gerealiseerde uitgaven. De provincie verwacht een tijdige, doelgerichte inzet en een transparante verantwoording van de middelen.

Doel van het actieplan

Met dit actieplan geeft de gemeente richting aan de inzet van zowel de ontvangen stimuleringsbijdragen als de opbrengsten uit EHS-grondverkoop. Dit actieplan zorgt ervoor dat:

- inzichtelijk is welke middelen beschikbaar zijn;
- projecten en initiatieven doelgericht en efficiënt kunnen worden gefinancierd;
- er een duidelijke koppeling plaatsvindt met de provinciale doelstellingen;
- en de verantwoording richting zowel provincie als gemeenteraad helder en transparant kan worden vormgegeven.

Financieel overzicht reserve DOB

Stortingen reserve DOB	RvR	Grondverkoop
Startsaldo 01-01-2014		€ 249.717
Correctie storting grondbank; gedeelte naar DOB		€ 91.000
Storting Dob ivm teruggave gebiedscontract		€ 19.801
Storting DOB ivm verkopen div kavelruil		€ 84.275
Ruimte voor ruimte regeling	€ 312.500	
Storten kavelruil 18 in DOB		€ 161.202
Ruimte voor Ruimte kavels Hooge Berkt storting in	€ 125.000	
Storting DOB opbrengst grondverkoop		€ 4.366
Storting Ruimte voor Ruimte Kavels Hooge berkt	€ 187.500	
Terugbetaling ruimte voor ruimte kavel	€ -125.000	
Kavelruiltransacties tgv BR DOB		€ 66.930
storting reserve DOB ruimte v.ruimte Schaiksedijk	€ 50.000	
Terugstorten DR uitvoering gebiedsimpuls N69 naar		€ 63.000
Correctie storting kapelstraat naar DOB ipv ROL	€ 150.000	
Storting DOB obv grondtransacties met provincie/wat		€ 166.122
van BR Rol naar BR DOB	€ 150.000	
storting DOB PLOP STIKA 2020		€ 33.383
RvR kavels naar DOB	€ 950.000	
Storting reserve DOB vanuit grondtransacties		€ 52.777
Resultaatbestemming jaarstukken 2023 besloten 2-7	€ 400.000	
Ruimte voor ruimte storting DOB	€ 271.100	
Totaal	€ 2.471.100	€ 992.573
Totaal onttrekkingen tot 31-12-2024 gerealiseerd	€ 1.175.813	€ 324.505
Totaal onttrekkingen geprognosticeerd in 2025 uit DOB	€ 275.000	0
Totaal onttrekkingen geprognosticeerd in 2025 uit PLOP	€ 67.500	
Totaal	€ 1.450.813	€ 324.505
Restant DOB	€ 1.020.287	€ 668.067
Restant PLOP	€ 19.831	

Geplande projecten

Toelichting geplande projecten

Naam project	Adres/gebied	Jaar van verwachte uitgave	Bedrag	Soort verbetering
Laanbeplanting Aartslaan	Burgemeester Aartslaan, Bergeijk	2026	€ 105.000	Aanleg landschapselementen
Pielis bosomvorming	Pielis Bergeijk	2026	€ 100.000	Aanleg landschapselementen
Stevrt (wandelroute, brug, voorde De Run)	Noord/West Walik, grens Eersel en Bergeijk	2026	€ 125.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Bijdrage Plop	Geen locatie	2026	€ 200.000	Natuurprojecten
Uitvoering landschapsplan	Geen locatie	N.n.b	€ 75.000	Aanleg landschapselementen
Opknappen visvijvers Bergeijk	Visvijvers Bergeijk	2026	€ 85.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Kronkels	Bosgebied Einderheide	2026	€ 85.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Verbreden recreatieve fietspaden	Gemeente Bergeijk	N.n.b	€ 250.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk	Borkelsedijk	2027	€ 330.000	Gebiedsontwikkeling
Landart Einderheide (kunst in bos)	Bosgebied Einderheide	2026	€ 53.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Vogelakkers buitengebied	Vogelakkers in Bergeijk	2026	€ 35.000	Aanleg fauna voorzieningen
Wandelroute Keersop - Belgische grens	Keersop bij Belgische grens	2026	€ 140.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Wandelroute Loverensedijk (keersop)	Keersop bij Loverensedijk Westerhoven	2026	€ 64.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Route langs innovatieve brugleuning	Langs de brugleuning in Bergeijk	2026	€ 6.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Wandelroute Beekloop	Gebied rond de Beekloop	2026	€ 35.000	Ontwikkeling toerisme en recreatie
Totaal			€1.688.000	

1. Laanbeplanting Burgemeester Aartslaan en Maaij

Het project betreft de aanvulling van de laanbeplanting langs de Burgemeester Aartslaan en de Maaij binnen de gemeente Bergeijk. Het doel van deze maatregel is de landschapskwaliteit en karakteristieke uitstraling van de laanstructuur te bestendigen en te versterken. Door nieuwe bomen en beplanting toe te voegen wordt de herkenbaarheid van deze laan als landschapselement verbeterd, wordt de biodiversiteit gestimuleerd en wordt het straatbeeld aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers.

Met deze investering draagt de gemeente bij aan een duurzaam, toekomstbestendig en esthetisch waardevol buitengebied, waarin de landschappelijke identiteit van Bergeijk behouden blijft.

De geraamde kosten voor het project bedragen €105.000,=.

2. Pielis bosomvorming

Het project omvat de omzetting van bestaand naaldbos naar loofbos binnen de gemeente Bergeijk. Deze ingreep sluit aan bij de afspraken die in het kader van het Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) Kempenland West zijn gemaakt.

De belangrijkste doelstelling is om meer water vast te houden in het gebied en daarmee de robuustheid van de natuur en het landschap te vergroten. Loofbossen hebben een betere waterbergende capaciteit dan naaldbossen, en dragen daarnaast bij aan een rijkere biodiversiteit, een grotere variatie in flora en fauna en een betere aansluiting op de historische en landschappelijke kenmerken van het gebied.

Door de transitie naar loofbos ontstaat een klimaatbestendiger landschap dat beter bestand is tegen droogte en piekbuien, en dat tevens een hogere recreatieve en ecologische waarde heeft. Het project levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de verduurzaming en toekomstbestendigheid van het buitengebied van Bergeijk.

De geraamde kosten voor het project bedragen €100.000,=.

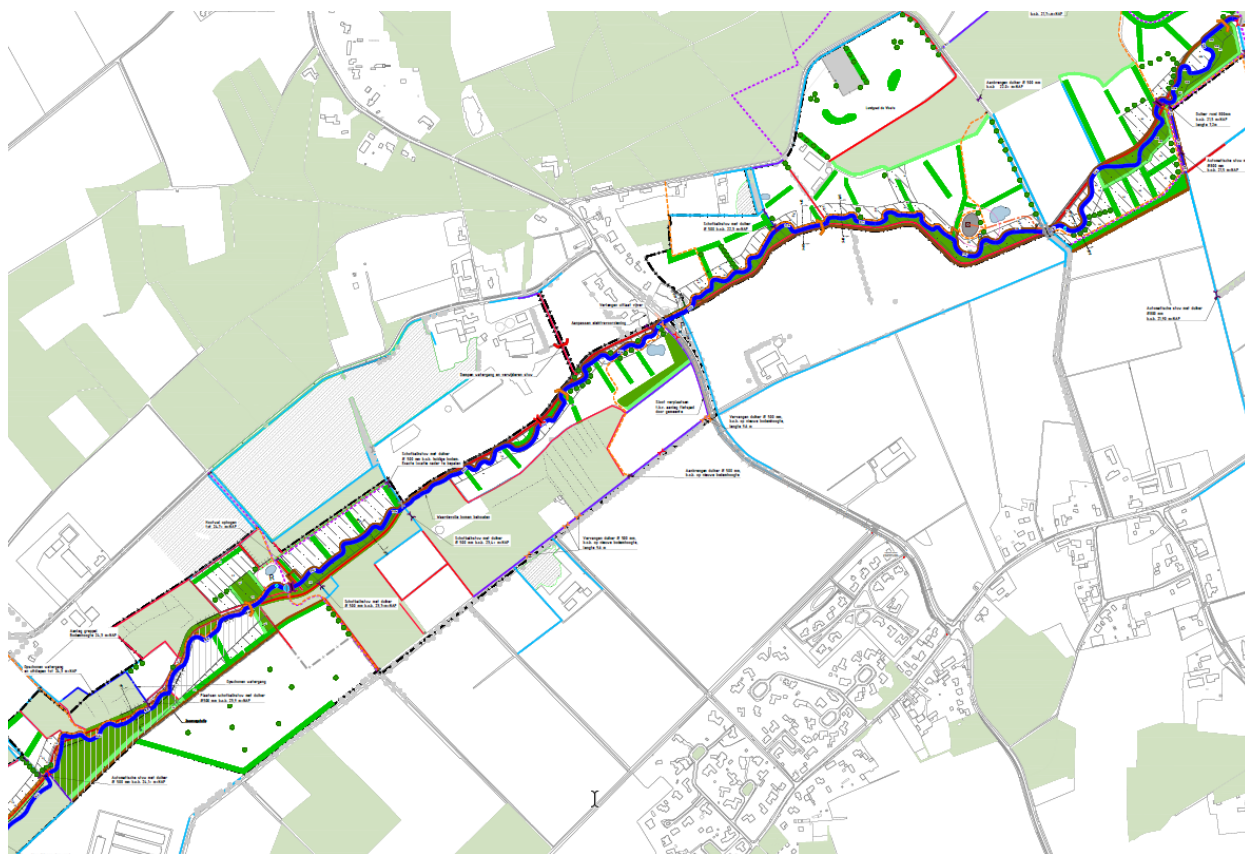

3. Stevert wandelroute met brug

Met de aanleg van een wandelroute, een wandelbrug en een voorde in het kader van recreatief-toeristische voorzieningen, onderdeel van het Projectplan Waterwet Herinrichting Run, Stevert, Heerts en Grootgoor fase 2, worden nieuwe mogelijkheden gecreëerd om het buitengebied van Bergeijk te beleven.

Wandelaars kunnen genieten van een toegankelijke route die natuur, water en landschap met elkaar verbindt. De gemeente levert hiervoor een financiële bijdrage, zodat deze voorzieningen voor inwoners, verenigingen en andere betrokkenen gerealiseerd kunnen worden en het gebied optimaal toegankelijk en aantrekkelijk wordt.

De geraamde kosten voor het project bedragen €125.000,=.

4. PLOP

Concrete maatregelen voor de verbetering van het buitengebied worden jaarlijks opgenomen in het Plattelandsontwikkelingsprogramma (PLOP) Bergeijk. In dit programma worden projectvoorstellen gebundeld die bijdragen aan een aantrekkelijk, duurzaam en beleefbaar landschap. De in het PLOP opgenomen projecten zijn vaak ideeën waarbij belangenorganisaties, zoals dorps- en kernraden, actief betrokken zijn of die door hen zijn aangedragen. Dit zorgt ervoor dat projecten goed aansluiten bij de wensen en behoeften van de lokale gemeenschap.

Daarnaast biedt het PLOP inwoners, verenigingen en andere lokale groepen de mogelijkheid om hun initiatieven daadwerkelijk uit te voeren. De gemeente kan hiervoor een financiële bijdrage leveren, zodat goede ideeën samen echt van de grond komen en het buitengebied van Bergeijk groener, leefbaarder en toekomstbestendiger wordt.

Het Plop heeft op dit moment een reserve van € 19.831

De gemeente zet hiervoor gedurende vier jaar €50.000,= per jaar in. De geraamde kosten voor het project bedragen €200.000,=.

5. Uitvoering landschapsplan

Voor de uitvoering van het landschapsplan worden specifieke gelden gereserveerd. Deze reservering maakt het mogelijk om de in het plan opgenomen maatregelen daadwerkelijk uit te voeren en draagt bij aan de realisatie van de doelstellingen op het gebied van natuur, recreatie en landschapsbeleving.

Met deze investering zorgt de gemeente voor een structurele versterking van de landschappelijke kwaliteit in Bergeijk. Door financiële middelen beschikbaar te stellen, kunnen belangrijke verbeteringen in het buitengebied op een duurzame en samenhangende manier worden gerealiseerd.

De gereserveerde gelden maken het daarnaast mogelijk om projecten in samenwerking met inwoners, verenigingen en andere betrokken partijen uit te voeren. Zo kan het landschapsplan niet alleen beleidsmatig worden ingevuld, maar ook daadwerkelijk tastbare en beleefbare resultaten opleveren voor Bergeijk.

De geraamde kosten voor het project bedragen €75.000,=.

6. Opknappen visvijvers Bergeijk

Het project Verbeteren van de visvijvers Bergeijk richt zich op het veilig en toegankelijk maken van de gebieden rond de visvijvers voor vissers en wandelaars. Door de bestaande beschoeiing langs de oevers te vervangen, wordt verzakking voorkomen, waardoor vissers/ bezoekers geen risico lopen in het water te vallen. Hiermee wordt niet alleen de veiligheid aanzienlijk verhoogd, maar ook de duurzaamheid van de oevers gewaarborgd, zodat de visvijvers op de lange termijn behouden blijven als recreatieve en natuurlijke voorzieningen.

Daarnaast kunnen er ook half verharde wandelpaden aangelegd worden om de toegang tot de vijver te verbeteren. Dit zorgt voor een comfortabele en goed ontsloten route, waardoor vissers en wandelaars het gebied gemakkelijker en veiliger kunnen benutten.

De geraamde kosten voor het project bedragen €85.000,=.

7. Fietskronkels gemeente Bergeijk

De gemeente zet in op innovatieve fietsroutes in de vorm van Kronkelpaden, waarbij innovatie niet aan techniek wordt gekoppeld, maar ontstaat door de slimme combinatie van elementen in het landschap.

Door kronkelpaden aan te leggen die fietsers uitnodigen om telkens een ander pad te kiezen, ligt de nadruk op het beleven van het fietsen zelf. Het concept biedt bovendien interessante marketingmogelijkheden, met beeldspraken zoals “gedachtenkronkels” en “kronkelen” in de zin van “het hoofd leegmaken”, waarmee de fietservaring een extra belevingswaarde krijgt. Kronkelpaden vormen zo een creatieve tegenhanger van de meer technische innovatie in bijvoorbeeld de Brainportregio.

De Kronkelpaden kunnen in diverse gebieden van de regio worden gerealiseerd: meanderend door asperge- of maisvelden, langs bijzondere objecten zoals oude schuren, leegstaande kerken of nieuwe windmolens, of kronkelend langs beken en vennen. Door deze routes slim te plannen, kan werk met werk worden gemaakt, waarbij landschapsontwikkeling, recreatie en beleving hand in hand gaan. Op deze manier worden de paden niet alleen functioneel, maar ook een belevingsgerichte toevoeging aan het landschap, die fietsers uitdaagt om op een nieuwe manier van hun omgeving te genieten

De geraamde kosten voor het project bedragen €85.000,=.

8. Verbreden recreatieve fietspaden gemeente Bergeijk

Veel recreatieve fietspaden zijn momenteel te smal om comfortabel naast elkaar te fietsen, waardoor de beleving voor toeristen en recreanten beperkt wordt. Door deze fietspaden te verbreden, wordt de toegankelijkheid en het fietscomfort aanzienlijk verbeterd, waardoor ze aantrekkelijker worden voor zowel recreatief gebruik als toeristisch bezoek.

Het gaat hierbij om geasfalteerde, betonnen en halfverharde fietspaden, die in hetzelfde materiaal worden verbreed. Op deze manier blijft het karakter van de bestaande paden behouden, terwijl de capaciteit en veiligheid voor fietsers worden vergroot. Deze maatregel draagt bij aan een beter ontsloten en aantrekkelijker buitengebied, dat uitnodigt tot recreatie en toerisme in de regio.

De geraamde kosten voor het project bedragen €250.000,=.

9. Hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk

Het project betreft het omzetten van een helofytenfilter naar een hemelwaterbergingsgebied, waarmee overtollig hemelwater uit het centrum van Bergeijk efficiënt wordt opgevangen en lokaal geïnfiltreerd. Door deze maatregel wordt de bergingscapaciteit aanzienlijk vergroot, van 2.000 m³ naar 8.000 m³, waardoor wateroverlast bij hevige regenbuien beter kan worden opgevangen en de waterkwaliteit wordt verbeterd.

Tegelijkertijd levert het project een meerwaarde voor het buitengebied op, doordat het waterbeheer bijdraagt aan een gezonder en duurzamer landschap, met positieve effecten op flora en fauna. Aangezien het gebied direct grenst aan de Keersop, leidt de ingreep bovendien tot een versterking van de Natura 2000-waarden in dit beekdalgebied.

Daarnaast heeft de realisatie van dit project invloed op de doorberekening van de kosten van de rioolheffing aan inwoners, indien de investering wordt gefinancierd vanuit de reserve DOB. Door de investering in waterberging wordt niet alleen de openbare ruimte veiliger en klimaatbestendiger, maar wordt ook een duurzame en financieel verantwoorde aanpak van hemelwaterbeheer gerealiseerd, met een positieve bijdrage aan de kwaliteit van het buitengebied.

De dekking uit de bestemmingsreserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied bedraagt €330.000,=.

10. Landart Einderheide (kunst in bos)

Het project Landart langs het Kronkelpad brengt kunst en landschap samen en versterkt de beleving van fietsers op innovatieve wijze. Vanuit het budget voor het Kronkelpad worden toegangspoorten en wildgroeibakken geplaatst, waaraan landart-elementen worden toegevoegd. Deze kunstzinnige elementen maken het fietsen tot een meer intieme en belevingsgerichte ervaring, waarbij fietsers hun hoofd leeg kunnen maken of letterlijk gedachtenkronkels kunnen volgen terwijl ze door het landschap bewegen.

Daarnaast wordt een deel van het budget ingezet om de thema's van de uitkijktoren nader toe te lichten, zoals vleermuizen en de breuklijn in het gebied van de N69. Bovenin de toren wordt bovendien aangegeven wat er in de directe omgeving te zien is. ma's die in de uitkijktoren samenkomen (vleermuizen en de breuklijn in het gebied van de N69) nader toe te lichten. Ook wordt er bovenin de toren aangeduid wat er zoal in de directe omgeving te zien is. Tot slot wordt het Kronkelpad opgenomen in het fiets- en wandelrouten netwerk en wordt het ruiterrouten netwerk aangepast zodat het ook langs de uitkijktoren komt. Het project combineert recreatie, educatie en kunst, en versterkt zo de aantrekkingskracht en beleving van het buitengebied.

Het project komt voort uit het Integraal Gebiedsplan N69, waarin het eerder al is goedgekeurd, maar tot op heden nog niet tot uitvoering is gekomen. Hierdoor biedt de huidige uitwerking de mogelijkheid om een reeds gedragen initiatief alsnog te realiseren en de gebiedsontwikkeling verder te versterken.

De geraamde kosten voor het project bedragen €53.000,=.

11. Vogelakkers

Het project betreft het beheren en aanleggen van nieuwe vogelakkers binnen de gemeente Bergeijk. Door specifieke akkers in te richten en te onderhouden, krijgen vogels een rijkere en veiliger leefomgeving, wat bijdraagt aan het behoud en de versterking van de lokale biodiversiteit. Tegelijkertijd levert het project een meerwaarde voor het buitengebied, doordat deze vogelakkers het landschap afwisselender maken en aantrekkelijker voor recreatie.

De geraamde kosten voor het project bedragen €35.000,=.

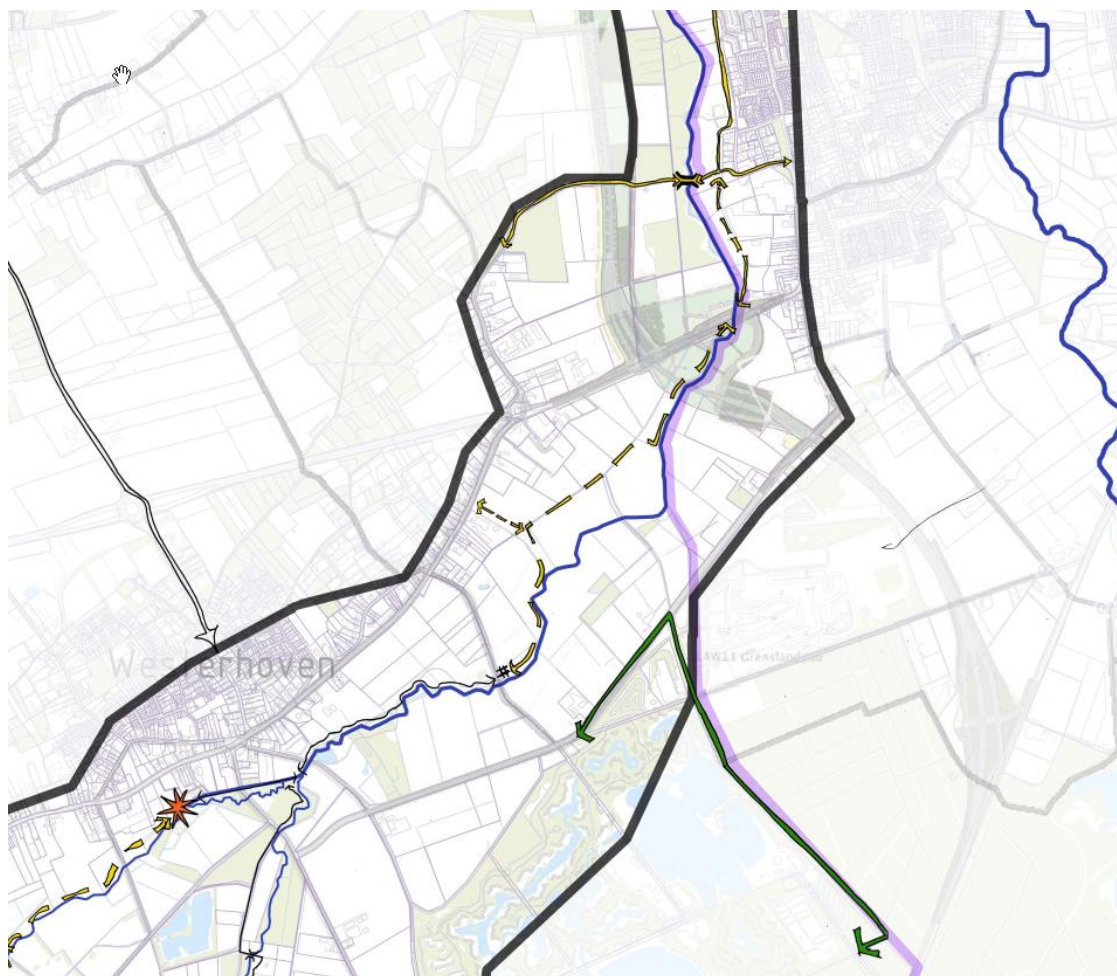
12. Wandelroute Loverensdijk Keersop

Het project betreft het creëren van een aaneengesloten wandelpad langs de rivier de Keersop, van het eerste kleine deel bij Westerhoven tot aan de Belgische grens. Op delen waar al wandelpaden aanwezig zijn, worden deze verbonden met nieuwe trajecten op plekken waar nog geen pad ligt, zodat er één doorlopend en goed toegankelijk wandelpad ontstaat. Het pad wordt onverhard aangelegd, waardoor het een natuurlijke uitstraling behoudt en aansluit bij het omliggende landschap.

Daarnaast wordt de bestaande begroeiing waar nodig aangepast. De werkzaamheden worden uitgevoerd door het waterschap in 2028–2029 en dragen bij aan een veilige en aantrekkelijke wandelroute die het buitengebied van Westerhoven en omgeving beter beleefbaar maakt.

Het project komt voort uit het Integraal Gebiedsplan N69, waarin het eerder is goedgekeurd, maar nog niet tot uitvoering is gekomen. Door het nu op te pakken wordt een reeds breed gedragen gebiedsontwikkeling alsnog gerealiseerd en ontstaat een hoogwaardige, doorlopende wandelverbinding.

De geraamde kosten voor het project bedragen €64.000,=.

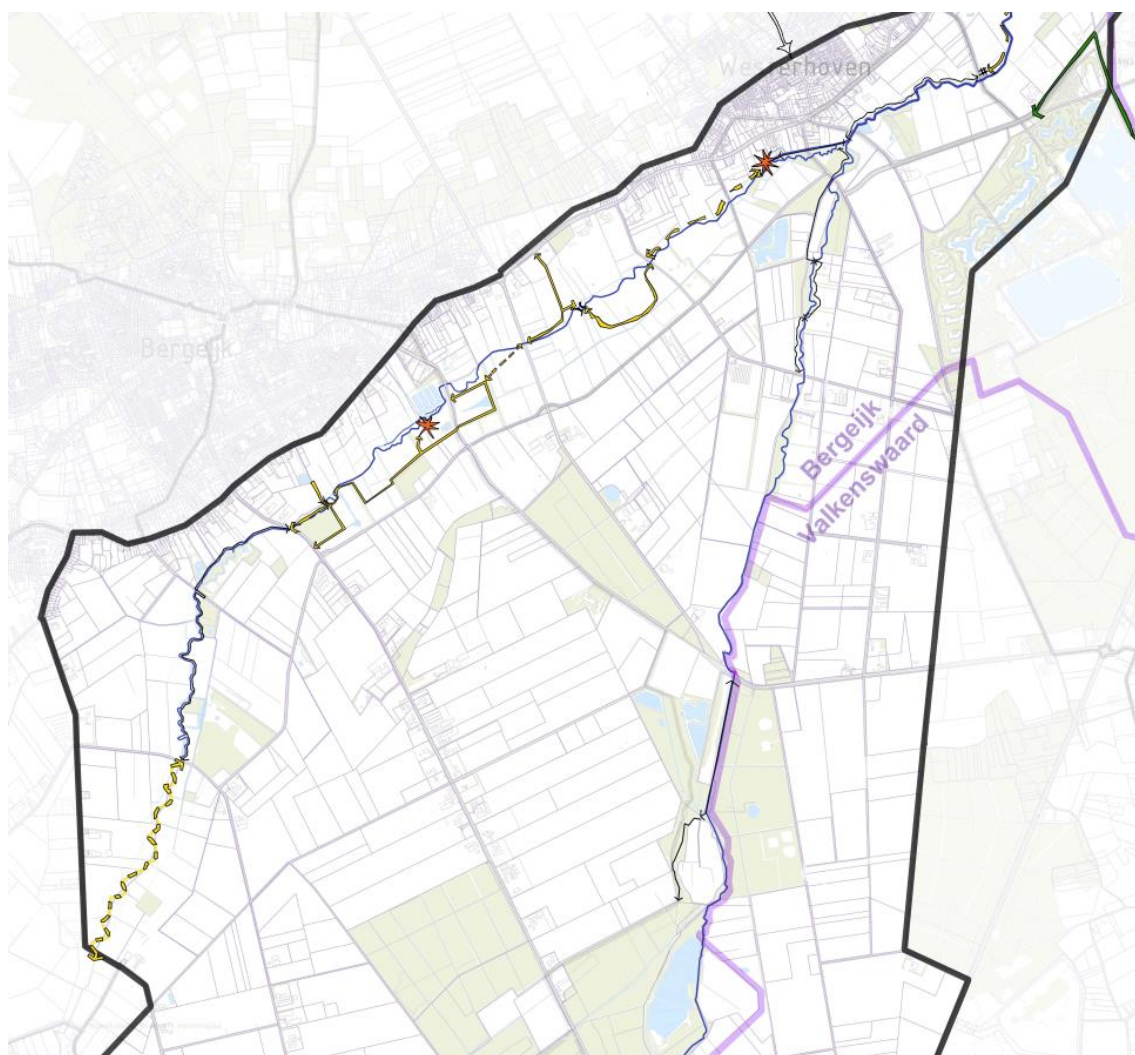
13. Wandelroute Keersop - Belgische grens

Het project betreft het creëren van een aaneengesloten wandelpad langs de rivier de Keersop, van het tweede deel bij Westerhoven tot aan de Belgische grens. Op delen waar al wandelpaden aanwezig zijn, worden deze verbonden met nieuwe trajecten op plekken waar nog geen pad ligt, zodat er één doorlopend en goed toegankelijk wandelpad ontstaat. Het pad wordt onverhard aangelegd, waardoor het een natuurlijke uitstraling behoudt en aansluit bij het omliggende landschap.

Daarnaast wordt de bestaande begroeiing waar nodig aangepast. De werkzaamheden worden uitgevoerd door het waterschap in 2028–2029 en dragen bij aan een veilige en aantrekkelijke wandelroute die het buitengebied van Westerhoven en omgeving beter beleefbaar maakt.

Het project komt voort uit het Integraal Gebiedsplan N69, waarin het eerder is goedgekeurd, maar tot op heden nog niet tot uitvoering is gekomen. Het opnieuw oppakken van dit initiatief zorgt ervoor dat het alsnog gerealiseerd kan worden en de recreatieve kwaliteit van het Keersopdal verder wordt versterkt.

De geraamde kosten voor het project bedragen €140.000,=.

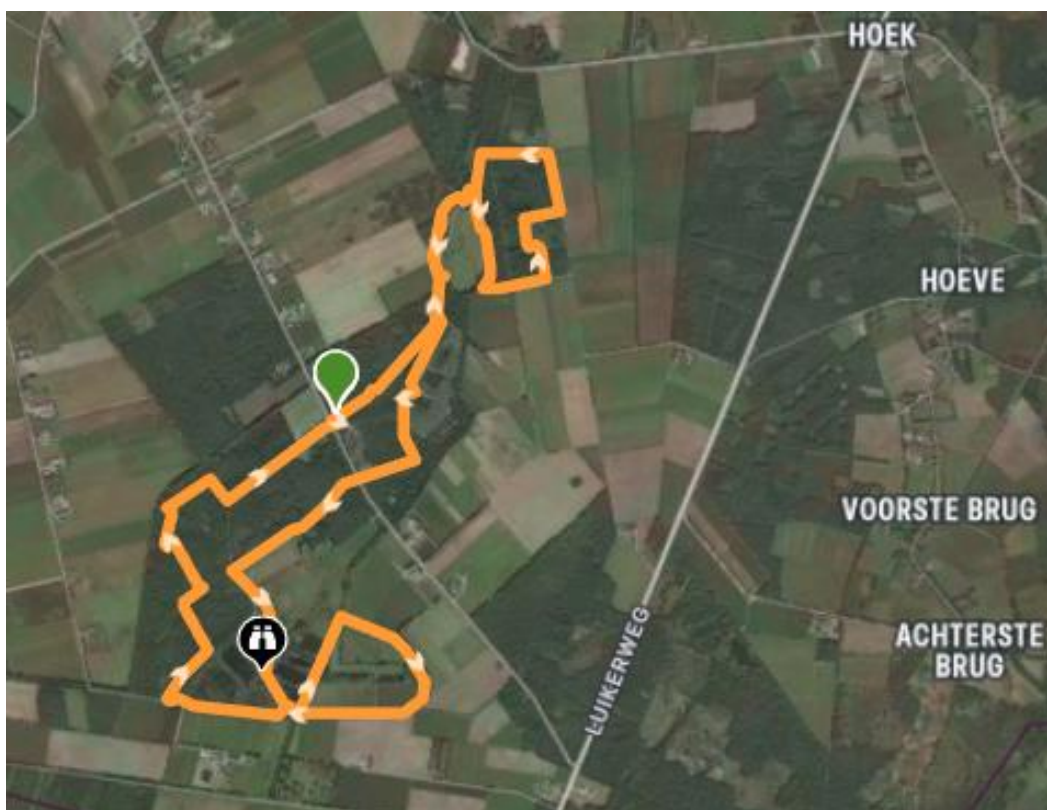
14. Wandelroute Beekloop

Het project betreft het verbinden van bestaande onverharde wandelpaden bij de waterloop de Beekloop, zodat wandelaars een rondwandeling kunnen maken en de omgeving beter kunnen beleven. Om dit mogelijk te maken, wordt de bestaande begroeiing aangepast en wordt het pad aangesloten op de bestaande routes. Hierdoor ontstaat een samenhangend netwerk van wandelpaden dat de toegankelijkheid en beleving van het gebied aanzienlijk vergroot.

Daarnaast worden informatiebordjes geplaatst die wandelaars informeren over de geschiedenis van het gebied, zoals de oude vloeivelden en het verborgen aquaduct. Het nieuwe pad zal langs het aquaduct en de oude vloeivelden lopen, waardoor deze historische elementen beter zichtbaar en beleefbaar worden. Het project combineert natuur, recreatie en cultuurhistorie, en draagt zo bij aan een aantrekkelijker en educatief buitengebied.

Het project komt voort uit het Integraal Gebiedsplan N69, waarin het eerder is goedgekeurd, maar tot op heden nog niet tot uitvoering is gekomen.

De geraamde kosten voor het project bedragen €35.000,=.

15. Wandelroute langs innovatieve brugleuningen

In de gemeente Bergeijk worden diverse brugleuningen vervangen in lijn met de brug aan de Loöerheideweg (zie onderstaand plaatje). Elke brug heeft een eigen thema dat een link heeft met de locatie van de brug.

De ontwerper van de bruggen heeft daarvoor informatie opgehaald bij diverse mensen uit Bergeijk en ook zijn de scholen betrokken bij het ontwerp. Er is besloten om een route te maken die langs alle brugleuningen loopt. In overleg met Visit Bergeijk hebben we gekeken hoe de fietsroute eruit zou kunnen zien. Omdat we routes zoveel mogelijk laten lopen via het knooppuntennetwerk van Routebureau Brabant, willen we het huidige netwerk op twee punten laten aanpassen.

De geraamde kosten voor het project bedragen €6000,=.

REEDS UITGEVOERDE PROJECTEN

In de loop der jaren zijn vanuit de bestemmingsreserve DOB al diverse uitgaven gedaan die hebben bijgedragen aan de versterking van de omgevingskwaliteit van het buitengebied. De middelen zijn onder andere ingezet voor natuurprojecten, onderzoeken, de aanleg van fauna- en landschapselementen en ontwikkelingen op het gebied van toerisme en recreatie. De totale uitgave voor de reeds uitgevoerde projecten bedraagt €1.430.982. Hierbij zijn ook de concrete projecten vanuit het PLOP meegenomen. De verantwoording van deze stimuleringsgelden is afgestemd met de provincie, zodat de bestedingen aansluiten bij de provinciale kaders en doelstellingen. Voor een volledig overzicht van de uitgaven wordt verwezen naar bijlage 1.